

استاندارد ایران ایزو آی ای سی

۱۰۰۲۶-۵

چاپ اول

خرداد ۱۳۹۲

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

1st. Edition

Identical With
ISO/IEC 10026-5:
1998
Jun.2013

فناوری اطلاعات - اتصال متقابل سامانه‌های باز

- پردازش تراکنش توزیع شده -

قسمت ۵: رخ نمون و پرسش‌نامه محتوای برنامه کاربردی هنگام استفاده از پردازش تراکنش (OSI) در اتصال متقابل سامانه‌های باز (TP)

**Information technology – Open Systems
Interconnection-Distributed Transaction
Processing-**

**Part5: Application context proforma and
guideline when using OSI TP**

ICS:35.100.70

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفت های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و / یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) و سایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطای و بر عملکرد آن ها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکaha، کالیبراسیون (واسنجی) و سایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

فناوری اطلاعات – اتصال متقابل سامانه‌های باز – پردازش تراکنش توزیع شده-
قسمت ۵: رخ نمون و پرسشنامه محتوای برنامه کاربردی هنگام استفاده از پردازش تراکنش
(OSI) در اتصال متقابل سامانه‌های باز (TP)

سمت یا نمایندگی

رئیس:
رمضانی، رامین
(لیسانس مهندسی برق - الکترونیک)

دبیر:

منافی، علیرضا
(فوق لیسانس مهندسی معماری کامپیوتر)

اعضاء: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

افکار، علی
(دکتراً مهندسی برق - الکترونیک)

ترابی، سعید
(لیسانس مدیریت صنعتی)

تورانی، فرزام
(لیسانس مهندسی کامپیوتر)

فرج‌پور، مهیار
(فوق لیسانس مهندسی برق - الکترونیک)

فرخی، علی
(دکتراً مهندسی برق - الکترونیک)

زنده‌باف، عباس
(لیسانس مهندسی الکترونیک - مخابرات)

نادری، مجید
(دکتراً مهندسی برق - الکترونیک)

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ب	آشنایی با سازمان ملی استاندارد
ج	کمیسیون فنی تدوین استاندارد
ه	پیش گفتار
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۱	۲ مراجع الزامی

پیش‌گفتار

استاندارد "فناوری اطلاعات - اتصال متقابل سامانه‌های باز - پردازش تراکنش توزیع شده- قسمت ۵: رخ نمون و پرسشنامه محتوای برنامه کاربردی هنگام استفاده از پردازش تراکنش (TP) در اتصال متقابل سامانه‌های باز (OSI)" که پیش‌نویس آن در کمیسیون فنی مربوط، توسط مرکز تحقیقات صنایع انفورماتیک، بر مبنای روش تنفیذ مورد اشاره در راهنمای ISO/IEC Guide21-1 (پذیرش منطقه‌ای یا ملی استانداردهای "بین‌المللی/ منطقه‌ای" و دیگر مدارک استاندارد) به عنوان استاندارد ملی ایران، تهیه شده و در یک صد و پنجاه و سومین اجلاسیه کمیته ملی استاندارد رایانه و فرآوری داده‌ها مورخ ۹۰/۱۰/۱۷ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه‌ی صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در موقع لزوم تجدیدنظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استانداردها ارائه شود، در هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط، مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، همواره از آخرین تجدیدنظر آنها استفاده خواهد شد.

این استاندارد ملی براساس پذیرش استاندارد بین‌المللی به شرح زیر است:

ISO/IEC10026-5:1998, Information technology – Open Systems Interconnection-Distributed Transaction Processing- Part5: Application context proforma and guideline when using OSI TP

فناوری اطلاعات - اتصال متقابل سامانه‌های باز - پردازش تراکنش توزیع شده - قسمت ۵: رخ نمون و پرسش نامه محتوای برنامه کاربردی هنگام استفاده از پردازش تراکنش (TP) در اتصال متقابل سامانه‌های باز (OSI)

۱ هدف و دامنه کاربرد

این استاندارد ملی بر اساس پذیرش استاندارد بین‌المللی ISO/IEC 10026-5: 1998 تدوین شده است. هدف از تدوین این استاندارد، تعیین الزامات ویژه‌ای برای OSI TP است که علاوه بر الزامات کلی برای تعریف محتوی کاربرد، می‌بایست در تعریف محتوی کاربرد گنجانده شود، این استاندارد، پیاده‌سازی‌ها یا محصولات خاصی را مشخص نمی‌کند و پیاده‌سازی هستارها یا واسطه‌ها در سامانه رایانه‌ای را محدود نمی‌کند.

مجموعه استانداردهای ISO/IEC 10026 بخشی از مجموعه استانداردهایی است که برای سهولت اتصال متقابل سامانه‌های رایانه‌ای می‌باشد. این استاندارد مرتبط با استانداردهای بین‌المللی دیگر این مجموعه می‌باشد، همانطور که توسط مدل مرجع برای ارتباط متقابل سامانه‌های باز (OSI)^۱ (ISO 7498) تعریف شده‌است. مدل مرجع ناحیه‌ی استاندارد شده برای اتصال متقابل را به یک سری از لایه‌های استاندارد و مشخص تقسیم می‌کند که هر کدام از لحاظ اندازه قابل کنترل و اداره‌کردن می‌باشند.

هدف ارتباط متقابل سامانه‌های باز این است که با کمترین توافق‌های فنی خارج از هدف و دامنه کاربرد استانداردهای ارتباط متقابل، ارتباط متقابل سامانه‌های پردازنده‌ی اطلاعات شامل موارد زیر برقرار شود:

الف- از سازندگان مختلف.

ب- تحت شرایط اداره و مدیریت گوناگون.

پ- سطوح مختلف پیچیدگی.

ت- فناوری‌های گوناگون.

مجموعه استانداردهای ISO/IEC 10026، یک مدل و خدمت تعیین می‌کند و یک پروتکل ارتباط در محدوده لایه‌ی عملکردی مدل مرجع OSI مشخص می‌کند.

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آن‌ها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد ملی محسوب می‌شود.

در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدید نظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدید نظر و اصلاحیه‌های بعدی آن‌ها مورد نظر است.
استفاده از مراجع زیر برای این استاندارد ملی الزامی است:

2-1 ISO 9545: 1993, information Processing System - Open Systems Inter connection – Application Layer Structure

2-2 ISO/IEC 10026-1:1998, information Technology - Open Systems Inter connection - Distributed transaction processing - Port 1: OSI TP Modal

کلیه بندهای استاندارد بین‌المللی ISO/IEC 10026-5:1998 در مورد این استاندارد معتبر و الزامی است.